

УДК 342.5

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2022.3.59>**Р. В. Чередник**

заступник начальника управління процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих територіального управління
Державного бюро розслідувань Одеської обласної прокуратури

НОТАРІУС ЯК СУБ'ЄКТ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЧИННОСТІ ДОКУМЕНТІВ

У даній статті до уваги представлено дослідження ролі нотаріуса як особливого суб'єкта, уповноваженого підтверджувати чинність документів. Виявлено, що нотаріус виконує свої функції на перетині приватної і публічної сфер юридичної діяльності. Проведено аналіз правових досліджень, в яких прямо чи опосередковано вивчались питання підтвердження чинності документів у нотаріаті.

Розглянуто роль нотаріусів у країнах континентального та загального права задля розуміння відмінностей їх повноважень у сфері підтвердження чинності документів в різних правових системах. Аргументується, доцільність використання поняття «публічний нотаріат», враховуючи те, що нотаріус не є державним службовцем, діє як незалежна особа, яка надає правові послуги, зокрема забезпечуючи юридичну силу документів.

Наведено перелік нотаріальних дій у сфері підтвердження чинності документів, як-от: посвідчення правочинів (договори, заповіти, довіреності і т. д.), засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них, засвідчення справжності підпису на документах, засвідчення вірності перекладу документів з однієї мови на іншу, проставлення штампа апостиль на документи, що підтверджує їх дійсність для використання за кордоном тощо. Виснується, що виконуючи ці та інші повноваження з підтвердження чинності документів, нотаріус відіграє ключову роль у забезпеченні законності, доказової сили документів, а також «збалансуванні» публічної та приватної сфер юридичної діяльності. Акцентується увага на тому, що підтвердження чинності документів нотаріусом має вагоме значення, не тільки для внутрішньодержавного, але й для міжнародного документообігу.

Проаналізовано законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності, в якому, зокрема, простежується тенденція підвищення ролі нотаріусів у такій формі підтвердження чинності документів як легалізація доказів. У цьому зв'язку робиться висновок, що розширення компетенції нотаріусів у сфері підтвердження чинності документів могло б мати деякі позитивні ефекти, а саме: прискорення процесу легалізації документів та зменшення навантаження на державні органи, які займаються здійсненням цієї правової процедури.

Ключові слова: підтвердження чинності документів, нотаріус, нотаріальна діяльність, юридичний документ, публічний нотаріат, приватний нотаріат, законність, правова процедура.

Постановка проблеми. Підтвердження чинності документів і підписів, печаток, штампів, що їх скріплюють є необхідною процедурою задля здійснення належної легалізації та надання юридичної сили документам для їх офіційного визнання в межах держави, або за кордоном. Одним із ключових питань є визначення суб'єктів уповноважених підтверджувати чинність документів і підпи-

сів, печаток, штампів, що їх скріплюють, які відрізняються за своїм статусом, що може створювати правову невизначеність і певні ускладнення в процесі здійснення такої діяльності. Окрім того, вагоме значення має забезпечення узгодженості національних правових положень з міжнародними стандартами та довіра до таких процедур як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Відтак, особливий інтерес представляє діяльність нотаріуса як суб'єкта здійс-

нення підтвердження чинності документів, який виконує свої повноваження у публічно-правових та приватно-правових відносинах, виступаючи гарантом автентичності документів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Достатньо широке коло питань з підтвердження чинності документів у нотаріальній діяльності розглядалися у працях таких вчених як: М. В. Бондарева, А. Г. Гуледза, Ю. В. Желіховська, Ю. П. Ільїна, С. П. Ковальчук, Д. Г. Манько, С. Я. Фурса, Л. Е. Ясінська та ін. В той же час, підкреслюючи значний інтерес науковців до нотаріальної діяльності та триваючу дискусійність стосовно правового статусу нотаріуса вбачається за доцільне проведення подальших наукових досліджень.

Метою статті є дослідження ролі нотаріуса як суб'єкта, уповноваженого підтверджувати чинність документів.

Виклад основного матеріалу. Однією з ознак легалізації є те, що це дія уповноваженого суб'єкта (наділеного публічно-правовими або приватноправовими повноваженнями) [1, с. 34–35]. Підтвердження чинності документів і підписів, печаток, штампів, що їх скріплюють є видом легалізаційної діяльності, що здійснюється суб'єктами наділеними публічно-правовими або приватно-правовими повноваженнями, з метою визнання юридичної сили документа. Відповідно, уповноважені суб'єкти можуть варіюватися від приватних нотаріусів до міжнародних установ, залежно від виду документа, що підлягає підтвердженню.

Варто погодитись з Ю. В. Желіховською, що саме нотаріат за своєю суттю є тією ланкою, «яка пов'язує громадянське суспільство і державу, оскільки функціонує на межі приватної і публічної сфер діяльності і яка наділена унікальною дуалістичною природою» [2, с. 89]. Окрім того, нотаріальне підтвердження чинності документів здійснюється на внутрішньодержавному (прикладом, нотаріальне посвідчення правочинів) та зовнішньодержавному рівнях (наприклад, проставлення апостиля на документах).

Як відомо, у світі склалися два типи правових систем – англосаксонська та

континентальна і відповідно два типи нотаріальних систем. Так, на нашу думку, глибоке розуміння ролі нотаріусів у країнах континентального та загального права сприятиме виявленню відмінностей їх повноважень у сфері підтвердження чинності документів, а також розробці висновків та рекомендацій задля вдосконалення такої діяльності та задоволення правових інтересів фізичних та юридичних осіб в Україні.

В країнах англосаксонського права нотаріуси займаються лише засвідченням підписів і присяг. Оскільки у цивільних правовідносинах діє принцип «свободи договору», нотаріальне оформлення договорів, як правило, не є обов'язковим. Базисними факторами, що визначають особливості організації нотаріату в США, є відсутність його як єдиної спеціалізованої державної інституції та виконання обов'язків, специфічних у країнах континентальної системи права для нотаріусів, уповноваженими державою посадовими особами, діяльність яких пов'язана з юридичною практикою або не пов'язана з нею.

За М. В. Бондаревою: «Відсутність федерального законодавства з врегулювання нотаріальної діяльності пояснює серйозні відмінності при визначенні правового статусу нотаріуса, переліку нотаріальних дій, які можуть ним вчинятися, інших особливостей організації та вчинення нотаріальної діяльності у різних штатах. Правові аспекти організації та функціонування нотаріату в цій країні відображені в модельному законодавстві – Модельному законі США, «Про нотаріат» та Уніфікованому законі США «Про нотаріальні дії» та в законодавствах окремих штатів» [3, с. 153].

Ю. П. Ільїна зазначає: «Що стосується правового статусу нотаріуса в країнах, де діє загальна (англосаксонська) система права, зокрема у Великій Британії та Сполучених Штатах Америки, слід зазначити, що в цих країнах статус нотаріуса не чітко врегульований на законодавчому рівні. Нотаріус здійснює свою діяльність, як особа, що має певну залежність від суб'єктів цивільних правовідносин, яким вона надає послуги від імені держави, крім того, нотаріус повинен враховувати у

своїй діяльності не тільки вимоги Закону, а й правові звичаї та судові прецеденти» [4, с. 151].

Особливий інтерес в контексті нашого дослідження представляє те, що американські нотаріуси не підтверджують достовірність фактів, а лише засвідчують автентичність підписів на них. Тому такі нотаріально засвідчені документи не мають доказової сили в судах та інших державних установах.

Натомість, у країнах континентальної правової системи нотаріат має важливе значення для попередження судових спорів, що сприяє зниженню навантаження на судові органи. Нотаріус виконує роль юридичного консультанта, надаючи правову допомогу при підготовці та підтвердженні чинності документів з метою забезпечення їх відповідності закону та відображення волевиявлення заінтересованих осіб.

Як відомо, «одним із винаходів цивілізованого суспільства є система латинського нотаріату, що органічно в собі поєднує публічні й приватні засади. Нотаріуси в цій системі від імені держави надають публічні послуги, однак їхня організаційна діяльність здійснюється самостійно. Іншими словами в науковій літературі такий стан речей отримав назву «вільний» нотаріат у формі «вільної» професії», – зазначає За С. П. Ковальчук [5, с. 13].

Згідно з Базовими принципами латинського нотаріату, ухваленим Міжнародним союзом латинського нотаріату: «Нотаріус, будучи наділеним публічною функцією, виконує свої обов'язки незалежно і неупереджено, не входячи до ієрархії державних чиновників або службовців» [6].

«У більшості західноєвропейських країн, а також в Латинській Америці і Японії функціонує нотаріат, де нотаріус є особою вільної юридичної професії. Він не входить до державного апарату і не є державним службовцем. Проте свої повноваження він отримує від державної влади. Держава делегує йому право засвідчувати редаговані і складені ним документи, з метою надання їм юридичної сили, яку можливо оскаржити тільки судовому порядку. Існує ряд країн, де нотаріуси є тільки державними службовцями (Португалія)» [7, с. 162–163].

За Л. Е. Ясінською: «В історії українського права участь органів державної влади в укладенні приватноправових юридичних актів і документів виявлена раніше, ніж у праві західноєвропейському, і мала значно більший вплив на поступовий розвиток нотаріального інституту загалом» [8].

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про нотаріат»: «нотаріус – це уповноважена державою фізична особа, яка здійснює нотаріальну діяльність у державній нотаріальній конторі, державному нотаріальному архіві або незалежну професійну нотаріальну діяльність, зокрема посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності» [9].

У юридичній науковій літературі переважно використовується поняття «державний» та «приватний» нотаріат. Водночас, ми підтримуємо використання поняття «публічний нотаріат», враховуючи те, що нотаріус не є державним службовцем, діє як незалежна особа, яка надає правові послуги, забезпечуючи правочини та інші документи юридичною силою.

Окрім того, приватно-правові процедури – це процедури, які не пов'язані з прийняттям державо-владних рішень. До недержавних юрисдикційних процесів відносять: «вчинення приватними нотаріусами проваджень, розгляд справ міжнародним комерційним арбітражем й діяльність адвокатів, які не підпорядковані жодному державному органу і організаційна структура яких не має адміністративного ієрархічного підпорядкування» [10].

Нотаріус здійснює посвідчення договорів та інших юридичних документів, що підтверджує їх дійсність і правильність оформлення. Щодо діяльності у сфері підтвердження чинності документів нотаріусами варто акцентувати увагу на наступних нотаріальних діях, а саме:

- посвідчення правочинів (договори, заповіти, довіреності і т. д.);
- засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них;
- засвідчення справжності підпису на документах;

– засвідчення вірності перекладу документів з однієї мови на іншу.

– проставлення штампа апостиль на документи, що підтверджує їх дійсність для використання за кордоном.

Нотаріальне посвідчення документів може бути обов'язковим відповідно до законодавчих вимог (договори купівлі-продажу – для підтвердження чинності та дійсності правочину, договори дарування і т. д.) або ж згідно локальних правових актів приватних підприємств, установ, організацій тощо. Прикладом, договори про відчуження корпоративних прав – у разі передбачення нотаріального посвідчення установчим документом юридичної особи. Окрім цього, фізичні та/або юридичні особи можуть за бажанням нотаріально посвідчувати правочини для підвищення рівня безпеки.

Через публічний характер нотаріальної діяльності, забезпечується доказова сила нотаріально завірених документів. Вони мають свого роду гарантію достовірності і можуть бути оскаржені у виняткових випадках у судовому порядку, на відміну від документів, чинність яких нотаріально не підтверджена. Тож, спростувати зміст нотаріально посвідчених документів складніше, ніж договорів чи інших правочинів у простій письмовій формі.

Варто відзначити, що документи легалізовані приватним нотаріусом мають таку ж юридичну силу, як і документи легалізовані його колегами публічно-правової сфери. Такі документи мають обов'язкову юридичну силу, вважаються достовірними та правомірними без додаткових перевірок та користуються високим рівнем довіри з боку різних інституцій та суб'єктів права. Відповідно, владний характер юридичної діяльності приватного нотаріуса полягає у спеціальних повноваженнях, які дозволяють йому виконувати функції аналогічні державним органам.

Підтвердження чинності документів нотаріусом, як правило, спрямоване на задоволення приватних та публічних інтересів, зокрема через нотаріальне посвідчення документів, яке здійснюється нотаріусами з дотриманням встановлених законодавством процедур.

Звертаємо увагу також на те, що при посвідченні правочинів нотаріус перевіряє,

чи відповідає зміст зазначених документів вимогам закону та реальним намірам сторін. Водночас, засвідчуючи справжність підпису, нотаріус не підтверджує факти, викладені у документі, а лише підтверджує, що підпис належить конкретній особі.

При посвідченні документів нотаріус перевіряє не тільки реквізити, але й визначає які норми матеріального права регулюють певну сферу правовідносин та попереджає сторони про правові наслідки. Це, в свою чергу, забезпечує відповідність дій сторін вимогам національного та міжнародного права. Відтак, повноваження нотаріуса у сфері підтвердження чинності документів включають в себе комплексний аналіз правочинів і юридичних дій на предмет їх відповідності Конституції України, чинному законодавству, міжнародним договорам (за необхідності). Таке забезпечення правовідповідності є необхідною умовою для мінімізації правових ризиків. Нотаріус зобов'язаний попередити сторони про можливі негативні наслідки порушення законодавчих вимог, прикладом, визнання недійсними правочинів, настання адміністративної або кримінальної відповідальності тощо. Таким чином, нотаріус забезпечує дотримання внутрішньодержавних та зовнішньодержавних вимог і стандартів у сфері підтвердження чинності документів, що гарантує правову визначеність, а також захист прав та інтересів громадян.

Далі, розглянемо таку нотаріальну дію як засвідчення вірності копії документа. Так, ч. 1 ст. 75 Закону України «Про нотаріат» передбачає наявність таких обов'язкових умов для засвідчення вірності копії документа, а саме:

- документ не повинен суперечити закону;
- має юридичне значення;
- засвідчення вірності копії документа не заборонено законом.

Засвідчена нотаріусом копія документа усуває можливий сумнів щодо вірності цієї копії. Засвідчення вірності копій документів потребує додержання певних умов, за яких ця нотаріальна дія може бути вчинена, а копія документа матиме юридичну силу [11]. Засвідчення копії документа

нотаріусом підтверджує його справжність і дозволяє використовувати копію як повноцінний юридичний документ. В такій процедурі нотаріус засвідчує факт існування оригіналу документу.

Наступним прикладом є процедура засвідчення справжності підпису нотаріусом, що є важливим інструментом при підтвердженні чинності документа.

Закон України «Про нотаріат» передбачає, що нотаріуси (та інші визначені законом уповноважені особи) «засвідчують справжність підпису на документах, крім тих, які відповідно до закону або за вимогою сторін підлягають нотаріальному посвідченню» [9].

Правові наслідки такого засвідчення нотаріусом полягають у доказовій силі документу в правових спорах, визнання документа за кордоном (в деяких випадках наявність уже засвідченого нотаріусом підпису може спростити легалізацію документу за кордоном), забезпечення вагомої правової сили документу та запобігання шахрайству.

Правова процедура засвідчення підпису на документі передбачає: пред'явлення документа особою, яка хоче засвідчити свій підпис, перевірку особи, підписання документа у присутності нотаріуса та безпосередньо саме засвідчення (нотаріус ставить свій підпис, печатку та робить відмітку про засвідчення підпису). Таким чином, нотаріус не підтверджує інформацію, викладену в документі, а лише підтверджує, що підпис було зроблено певною людиною.

В Україні з 07 березня 2020 року діє наказ Міністерства юстиції України від 27. 02. 2020 року № 702/5 «Про внесення змін до порядку проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на документах, що оформляються нотаріусами України», яким нотаріусам надано повноваження з проставлення апостиля.

Так, станом на сьогодні існує кілька вповноважених органів, які займаються оформленням апостилю, і те, в якому органі потрібно проставити апостиль, залежить від органу видачі документа. Наприклад, нотаріус може проставити апостиль тільки на документах, виданих органами ДРАЦС

(свідоцтво про народження, шлюб або смерть, свідоцтво про зміну імені та інші), документах з суду, документах, що видані державними архівними установами, органами виконання покарань та пробації, нотаріальних документах.

Вбачається, що розширення компетенції нотаріусів, зокрема у питанні представлення апостиля могло б мати деякі позитивні ефекти, як-от прискорення процесу легалізації документів та зменшення навантаження на державні органи, які займаються здійсненням цієї правової процедури. Однак, задля ефективності такого розширення слід внести деякі зміни до законодавства:

- розширення переліку документів, до якого додати й інші офіційні документи такі як освітні, медичні (за умови відповідної перевірки);

- інтеграція з державними базами даних, а саме забезпечення доступу нотаріусів до електронних реєстрів для перевірки достовірності та законності документів, які потребують апостилювання;

- розробка стандартів контролю, яка б включала перевірки, навчання нотаріусів та інших фахівців для роботи з новими видами документів.

Тож, підтвердження чинності документів нотаріусом має вагоме значення, не тільки для внутрішньодержавного документообігу, але й для міжнародного також. Так, для надання документів до іншої країни їх необхідно перекласти. Однак зробити сам по собі переклад недостатньо, потрібно його легалізувати. Для легалізації перекладу необхідним є його нотаріальне засвідчення. При цьому, нотаріус, отримує переклад, посвідчення особи перекладача, а також усне (або письмове) підтвердження того, що наданий переклад виконував саме конкретний фахівець. Легалізація перекладу можлива лише за умови його виконання дипломованим перекладачем, при чому подекуди консульства можуть вимагати, щоб перекладач був у них акредитований. Існують також й інші вимоги, зокрема залучення присяжного перекладача, що є актуальним для країн Західної Європи.

Прикладом, щодо підтвердження чинності освітніх документів, для більшості

європейських університетів при визнанні іноземних документів про освіту необхідним, є засвідчення перекладених документів нотаріусом чи сертифікованим перекладачем.

Варто також відзначити, що у парламенті зареєстровано законопроект № 5644 від 10. 06. 2021 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності, який зокрема включає цифровізацію нотаріальної діяльності, перехід до єдиного нотаріату та розширення сфери компетенції нотаріусів.

Відповідно до зазначеного законопроекту нотаріальні дії пропонується розширити реєстрацією шлюбів та розлучень, встановленням фактів родинних відносин між фізичними особами, засвідченням вірності паперової або електронної копії паперового документа, документуванням інформації, яка відома особі, встановленням факту належності правовстановлюючих документів особі. Особливий інтерес даного законопроекту викликають положення щодо підвищення ролі нотаріусів у такій формі підтвердження чинності документів як легалізація доказів. Так, «У порядку забезпечення доказів нотаріус має право проводити:

- 1) документування (фіксацію) інформації, яка відома особі;
- 2) огляд речей, інших об'єктів, у тому числі місць збереження даних в мережі Інтернет;
- 3) здійснення відео- та аудіозапису»

І Далі, за результатами дії нотаріуса щодо забезпечення доказів складається акт про забезпечення доказів, який засвідчується підписами нотаріуса, заявника, інших осіб, які на прохання заявника брали участь у проведенні дії» [12]. Передбаченні також і положення, які має містити у собі такий акт.

Висновки і пропозиції. Таким чином, можна зробити висновок, що нотаріальне підтвердження чинності документів здійснюється на перетині приватної і публічної сфер юридичної діяльності. Нотаріус як суб'єкт здійснення підтвердження чинності документів здійснює такі нотаріальні дії як: посвідчення правочинів (договори, заповіти, довіреності і т. д.), засвідчення

вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них, засвідчення справжності підпису на документах, засвідчення вірності перекладу документів з однієї мови на іншу, проставлення штампа апостиль на документи, що підтверджує їх дійсність для використання за кордоном тощо.

Виконуючи ці та інші нотаріальні дії, нотаріус забезпечує збалансоване співвідношення між публічно-правовими та приватно-правовими аспектами юридичної діяльності, виступає гарантом законності та надає доказову силу документам, що сприяє захисту прав та інтересів фізичних і юридичних осіб. Таким чином, нотаріус у сфері підтвердження чинності документів є одним із ключових суб'єктів, особливо в країнах континентального права, зокрема і в Україні.

Щодо переходу до єдиного нотаріату (про що зазначається в законопроекті № 5644 від 10. 06. 2021), варто відмітити, що такий крок відповідає узгодженню з міжнародними стандартами, а саме системі латинського нотаріату, яка поєднує публічні й приватні засади.

Окрім того, на нашу думку, перехід певних повноважень (включно із розширенням компетенції у питанні проставлення апостіля), з виключно державного сектору до нотаріусів дозволить ефективніше реагувати на потреби громадян і бізнесу. Однак так «свобода» має супроводжуватися чітко регламентованими правовими процедурами та ефективним контролем за їх дотриманням. Це забезпечить баланс між автономією нотаріусів і гарантією правової безпеки для всіх учасників правових відносин.

Відповідно, актуальним вбачається проведення подальших досліджень щодо визначення суб'єктів з підтвердження чинності документів, що сприятиме забезпеченню правової визначеності, узгодженості національних правових положень з міжнародними стандартами та довірі до таких процедур як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Список використаних джерел:

1. Манько Д. Г. «Легалізація в механізмі дії права». Монографія. – Одеса, 2014. – 232 с.
2. Желіховська Ю.В. Нотаріус як особливий суб'єкт відносин щодо охорони цивіль-

- них прав та охоронюваних законом інтересів у цивільному праві. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2011. № 7. С. 84–90.
3. Бондарева М. В. Англосаксонський нотаріат: особливості організації та функціонування. *Університетські наукові записки*. 2006. № 3-4. С. 153-159.
  4. Ільїна Ю. П. Особливості правового статусу нотаріуса у деяких зарубіжних країнах. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. № 5, 2013. С. 148–152
  5. Ковальчук С. П. Методи адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері регулювання нотаріальної діяльності в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. № 6. Т. 2. С. 12–17.
  6. Фундаментальні принципи системи латинського нотаріату: документ затверджений Асамблеєю нотаріатів – членів Міжнародного союзу нотаріату Рим, Італія – 8 листопада 2005. URL: <https://npu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Фундаментальні-принципи-системи-латинського-нотаріату.pdf>
  7. Гуледза А. Г. Нотаріальні системи сучасності: організаційно-правовий аспект. *Форум права* № 4. 2011. С. 162–166
  8. Ясінська Л.Е. Становлення та розвиток інституту нотаріату в Україні (історико-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Львів, 2005. 23 с.
  9. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3425-12>
  10. Фурса С. Я. Теоретичні основи нотаріального процесу в Україні : автореф. дис. ... д. юрид. наук. Київ, 2003. 40 с.
  11. Нотаріальне посвідчення копії з документів. URL: <https://ds.ki.court.gov.ua/sud2603/gromadyanam/111/655295/>
  12. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності № 5644 від 10.06.2021 URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72191 (дата звернення 07.11.2021)

Cherednyk R. V. Notary as a subject confirming the validity of documents

This article presents a study of the role of the notary as a special subject, authorized to confirm the validity of documents. It is revealed that the notary performs his functions at the intersection of private and public spheres of legal activity. An analysis of legal studies in which directly or indirectly the issues of confirmation of the validity of documents at the notary were studied.

The role of notaries in the countries of continental and common law is considered in order to understand the differences in their powers in the field of confirming the validity of documents in different legal systems. The expediency of using the concept of «public notary», given that the notary is not a state employee, acts as an independent person providing legal services, in particular, acts as an independent person who provides legal services, in particular, ensuring the legal force of documents, is argued.

A list of notarial actions in the field of confirmation of the validity of documents is given, such as: certification of transactions (contracts, wills, powers of attorney, etc.), certification of the fidelity of copies (photocopies) of documents and extracts from them, certification of the authenticity of the signature on documents, certification of the fidelity of the translation of documents from one language to another, stamping of apostilles on documents confirming their validity for use abroad, etc. It emerges that fulfilling these and other powers to confirm the validity of documents, the notary plays a key role in ensuring the legality, evidentiary strength of documents, as well as «balancing» the public and private spheres of legal activity. Attention is focused on the fact that the confirmation of the validity of documents by the notary is of great importance, not only for the domestic, but also for international document circulation.

The bill on amendments to some legislative acts of Ukraine on improving the regulation of notarial activity has been analyzed, in which, in particular, there is a tendency to increase the role of notaries in such a form of confirmation of the validity of documents as the legalization of evidence. In this regard, it is concluded that the expansion of the competence of notaries in the field of confirming the validity of documents could have some positive effects, namely: speeding up the process of legalizing documents and reducing the burden on state bodies involved in the implementation of this legal procedure.

Key words: confirmation of the validity of documents, notary, notarial activity, legal document, public notary, private notary, legality, legal procedure.